

Versjegyek

Caussanel Izabella

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Művészetközvetítő és Zenei Intézet

Zenekultúra alapképzési szak,

1. évfolyam

Témavezető: Bodnár Gábor

egyetemi tanár, intézetigazgató

2025

1. Előadó-művészeti bemutatkozás

Caussanel Izabella vagyok, 1998-ban születtem Párizsban, magyar édesanyától és francia édesapától. 2017-ben költöztem Budapestre.

2018-ban alakult meg az Ötödik Évszak zenekar, melyben énekelek és zeneszerzőként, szövegíróként is közreműködöm, Csoóri Sándor Junior Prima díjas zenész és zeneszerző mellett. A zenekar újszerű megszólalását a dalszövegekben rejlő versek, a magyar és a francia nyelven való megszólalás, a nem közismert népzenei értékekből való merítkezés, a népzenei kultúra kreatív felfogása, valamint a kamarazenélés örömmuzsikája adja. A zenekar első lemeze, a „Ne rejtse el” 2021-ben Fonogram díjat kapott világzene kategóriában. 2022-ben jelent meg a második lemezünk, „Milyen az ég felettünk” címmel.

Az Ötödik Évszak zenekar felvétele (2024 Opus Jazz club élő koncert) itt hallgatható:

<https://www.youtube.com/watch?v=vT4SiAcv-3Y>

2021-ben a Bartók Béla Konzervatórium jazz-ének szakán végeztem, ugyanebben az évben alapítottam, Orbay Lilla jazz-énekesnővel közösen, az Ephemere zenekart. A zenekar repertoárjában saját, magyar és francia nyelvű dalok mellett jazz sztenderdek, francia sanzonok és világzenei hatások is helyet kapnak. Első lemeze, a „Te is tudod” 2022ben jelent meg, az „Addig Megyek” című második nagylemez 2024-ben.

Az Ephemere-től a „Szeretném itthagyni” klipje a YouTube-on:

<https://www.youtube.com/watch?v=DQpMxiY90Ro>

2022-ben közreműködtem a Canarro „Párizs, New York, Budapest” című lemezén.

Canarro (2022 Fonó Budai Zeneház élő koncert):

<https://www.youtube.com/watch?v=HqIRu5Zli3c&list=PL1ENzhUuqhVZEwRWjp0xkI7YCqwdwRJKw>

2023-ban hoztuk létre, Csoóri Sándorral közösen, a „Versjegyek” című produkciónkat. Dalainkban a francia és magyar költészet, valamint a népköltészet válogatott alkotásai jelennek meg, akusztikus zenei kísérettel: párbeszédnek versben, zenében, dalban.

„Versjegyek” (2023 Fonó Budai Zeneház élő koncert):

<https://www.youtube.com/watch?v=P17epX-rEY>

2023 óta rendszeres vendégénekesem vagyok a Magyar Banda zenekarnak.

Magyar Banda (Kecskeméti Kaszárnya stúdió felvétel)

<https://www.youtube.com/watch?v=Abf3DRPmdqc>

2024-ben alakult meg új zenekarom, saját nevemen – itt azt a zenei profilomat tudom megmutatni, amely az eddigi formációimban nem kapott teret.

2. Előadó-művészi koncepció

2.1. Destin – Sors

A Versjegyek szakmai koncepciójának keretében itt egy adott mű fejlődésén keresztül mutatom be saját zenei fejlődésemet: erre a célra saját szerzeményemet választottam, amelyet többször átalakítottam, többfajta hangszerelésben, több zenésszel együttműködve. A cím összegzi eddigi felfogásomat az életről. Ennek a folyamatnak a zenei tapasztalatait szeretném az OTDK-ra vinni, mint kutatómunkát, zenei utazásomról. A kompozíciót Maria Tănase román énekesnő dala ihlette: megérintett a jellegzetes, mély énekhang, a vonósok melankolikus hangszíne, az őszinte és fájdalmas parasztdallam. A másik dal, ami akkoriban megérintett, Stelvio Cipriani olasz zeneszerző 3/4-es lüktetésű melódiája, amelynek „filmzenés”, mégis modern hangzása volt. E két mű hatására ültem le a zongorához és hoztam létre a saját dalomat.

A szöveg franciául:	magyar (nyers)fordításban
<i>Destin, destin, ouvre toi!</i>	<i>Sors, sors, nyílj meg hát!</i>
<i>Destin, destin, qui y croit?</i>	<i>Sors, sors, ki hisz benned hát?</i>
<i>On éclore égaux,</i>	<i>Egyenlőnek születünk,</i>
<i>Batissons l'égo,</i>	<i>Építjük az egónkat,</i>
<i>C'est fait ainsi.</i>	<i>Így lett megírva.</i>
<i>Pardonnez-nous</i>	<i>Bocsássatok meg nekünk,</i>
<i>Et regardez vous etes fait ainsi,</i>	<i>És nézzetek magatokra, ti is így lettetek teremtvé</i>
<i>Ainsi soit-il!</i>	<i>Legyen hát így!</i>

A „Destin” eredeti felvétele itt hallható:

<https://www.youtube.com/watch?v=cRPr2HLhPZ8&list=LL&index=42>

2.2. „Szőke vize”

A magyarszováti népdalon dallamán nem változtattam, ám bizonyos „zenei időket”, amelyek a belső, egyéni lüktetést jellemzik, magamra formáltam. Alapvető célom azonban az volt, hogy eredeti megszólalásban keltsek életre egy régebből származó érzésvilágot, a magam módján. Az éneket kísérő zene atmoszférát egy brácsa adja: ez hangzásában nem idegen az autentikus megszólalástól, de hangvételésben nem a jellemző népi, „háromhúros” funkciója domborodik ki. A feldolgozás harmóniavilágát a magyarszováti „mixturális” stílus mellett, a „nyitott”, modernebb harmóniak jellemzik. Szerettem volna kerülni a szokványos feldolgozást, igyekeztem a parasztzénre jellemző felfogásból megközelíteni az éneket, hogy a dallamvilág természetes, bár az eredetitől valamelyest eltérő közeget kapjon.

Jómagam nem jártam még a mezőségi Magyarszováton, de sokat voltam Kalotaszegen és – édesanyám jóvoltából – Székelyföldön. Ezek az emlékek illatok-, érzésekként maradtak velem, így segítik előadásomat. Hiszek abban, hogy mindenki megtalálhatja a népdalát, sőt, bizonyos életszakaszokban „érik be” igazán egy-egy szöveg és dallam.

2.3. „Kertem”

Két, Bartók Béla gyűjtötte népdal proporciós játéka a dal alapja. Az egyik egy máramarosi dudautánzás lelassítva a másik székelyföldi dallam, 7/8-ados lüktetésben. A feldolgozásban arra törekedtem, hogy a népdal eredeti hangzása ne csorbuljon. A kompozíció közepén *ostinato* alapra indul az énekelt „szabad asszociáció”, melyben az erdélyi Mezőség atmoszférájától elrugaskodva, egészen a keleti távlatokig – a jazz és a klasszikus sanzon hangszíneit is megidézve –, lehetőségem nyílik a jelent „belecsempészni” előadásomba.